

Studies en documenten : nr. 28
December 2004

De in 2004 gepubliceerde halfjaarlijkse communiqués van de vennootschappen die op Euronext Brussels genoteerd zijn

Het **halfjaarlijks communiqué 2004** zou, voor het merendeel van de op Euronext Brussels genoteerde vennootschappen, de laatste bekendmaking van de cijfergegevens op basis van nationale boekhoudnormen moeten voorstellen. 118 Europese vennootschappen die op Euronext Brussels noteren en die een geconsolideerde jaarrekening openbaar maken, zullen hun halfjaarlijkse resultaten over het boekjaar 2005 bij voorkeur **volgens de IAS/IFRS** moeten opstellen.

In 2004 is het aantal vennootschappen die de internationale standaarden voor jaarrekeningen **vervroegd** toepassen en hun halfjaarlijks communiqué met toepassing van die standaarden hebben gepubliceerd, nagenoeg verdubbeld: 20 vennootschappen tegenover 11 vorig jaar.

De **verplichte bepalingen** van het koninklijk besluit van 31 maart 2003 worden door de emittenten ietwat minder nageleefd dan vorig jaar: 47% van de vennootschappen hebben het wettelijk schema **integraal** nageleefd. De aanvullende informatie is er echter op vooruitgegaan.

Wat de bekendmaking van **facultatieve aanvullende gegevens** door de genoteerde vennootschappen betreft, wordt er immers een **opmerkelijke verbetering** opgetekend, inzonderheid op het vlak van sectorale gegevens, prognoses voor het lopende boekjaar en balansgegevens.

Wat, tot slot, de **publicatietermijn** van de halfjaarlijkse informatie betreft, is er **opnieuw een verbetering** merkbaar bij de vennootschappen van de Bel20, een stabilisering bij de vennootschappen die genoteerd zijn op de nieuwe markt, en een aanzienlijke verkorting van de publicatietermijn bij de vennootschappen die genoteerd zijn op de tweede markt. Dat is inzonderheid te danken aan de **proactieve maatregelen** van de CBFA.

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	3
1.1 Recente evoluties	3
1.2 Wettelijke termijn voor de emittenten	5
1.3 Toepassingsgebied	5
2. RESULTATEN	7
2.1 Publicatietermijn	7
2.1.1 Uitsplitsing volgens de maand waarin het communiqué werd gepubliceerd	7
2.1.2 Gemiddelde termijn	7
2.2 Boekhoudkundige gegevens	8
2.2.1 Boekhoudkundige gegevens gepubliceerd door de vennootschappen die voor het algemeen rekeningenschema hebben geopteerd	8
2.2.2 Boekhoudkundige gegevens gepubliceerd door de vennootschappen die voor de IAS/IFRS hebben geopteerd	9
2.2.3 Boekhoudkundige gegevens gepubliceerd door de vennootschappen die voor het facultatief rekeningenschema hebben geopteerd	10
2.2.4 Gegevens per aandeel	10
2.2.5 Conclusie	11
2.3 Controle van de boekhoudkundige gegevens door de commissaris	11
2.4 Facultatieve gegevens	12
2.5 Algemene conclusie	14
3. BIJLAGEN	15
3.1 Publicatiedatum	15
3.2 Gepubliceerde studies	17

1. INLEIDING

Sinds 1997 publiceert de CBFA jaarlijks een studie over de halfjaarlijkse communiqués van de vennootschappen. De inhoud van de financiële informatie en de organisatie van het toezicht daarop worden beheerst door het koninklijk besluit van 31 maart 2003¹ betreffende de verplichtingen van emittenten van financiële instrumenten die zijn toegelaten tot de verhandeling op een Belgische gereguleerde markt.

1.1 Recente evoluties

Wat meer specifiek de halfjaarlijkse informatieverstrekking betreft, bepaalt het KB van 31 maart 2003 dat, samen met de gegevens van het voorbije boekjaar, een aantal verplichte gegevens in het halfjaarlijks communiqué in tabelvorm dienen te worden opgenomen. Die gegevens zijn verschillend naargelang de vennootschap een geconsolideerde jaarrekening of alleen een vennootschappelijke jaarrekening openbaar maakt, zoals blijkt uit tabel 1.

Tabel 1 : Verplichte boekhoudkundige gegevens in het algemeen schema van het KB van 31 maart 2003

Vennootschappelijke jaarrekening	Geconsolideerde jaarrekening
Omzet	Omzet
Bedrijfsresultaat	Bedrijfsresultaat
Financieel resultaat	Financieel resultaat
Resultaat uit de gewone bedrijfsuitoefening	Resultaat uit de gewone bedrijfsuitoefening
Uitzonderlijk resultaat	Uitzonderlijk resultaat
Resultaat vóór belasting	Resultaat vóór belasting
Belastingen	Belastingen
-	Aandeel in het resultaat van de vennootschappen waarop de vermogensmutatie wordt toegepast
-	Geconsolideerd resultaat
Nettoresultaat	Geconsolideerd resultaat – aandeel van de groep
Resultaat uit de gewone bedrijfsuitoefening per aandeel	Resultaat uit de gewone bedrijfsuitoefening per aandeel
Nettoresultaat per aandeel	Nettoresultaat aandeel van de groep per aandeel

Dit schema dient, wat de voor de halfjaarlijkse periode te publiceren boekhoudkundige gegevens betreft, als een *minimum minimorum* te worden beschouwd en het fungeert als basis voor het in deze studie uitgevoerde onderzoek naar de naleving van de wettelijke vereisten. Niettemin beslissen een groot aantal ondernemingen om meer boekhoudkundige gegevens te publiceren, zoals balansgegevens of een financieringstabel, wat de beleggers een zeker voordeel biedt, want zo kunnen ze de positie van de emittent beter evalueren.

¹ B.S., 29/04/2003, gewijzigd bij KB van 28/01/2004 en 02/03/2004.

De inwerkingtreding van de Europese Verordening van 19 juli 2002² die de vennootschappen waarvan de effecten tot de verhandeling op een gereguleerde markt zijn toegelaten en die een geconsolideerde jaarrekening publiceren, oplegt om die geconsolideerde jaarrekening op te stellen met toepassing van de IAS/IFRS vanaf de boekjaren die beginnen op of na 1 januari 2005, betekent op termijn een breuk met de huidige wettelijke bepalingen. De verschillen tussen de Belgische boekhoudnormen en de internationale standaarden impliceren immers dat de gegevens die met toepassing van laatstgenoemde standaarden zijn opgesteld, mogelijk niet meer zouden overeenstemmen met de definities van de vermeldingen die momenteel met betrekking tot de periodieke communiqués vereist zijn.

Hoewel de IAS/IFRS, in IAS 34, wel degelijk maatregelen bevat inzake tussentijdse financiële verslaggeving, is de toepassing van die standaard momenteel nog facultatief. Bovendien heeft de Europese Verordening van 19 juli 2002 geen directe impact op de verplichtingen inzake tussentijdse verslaggeving, omdat het toepassingsgebied van die Verordening zich beperkt tot de vennootschappelijke jaarrekeningen en de geconsolideerde jaarrekeningen.

Er dient dus voorlopig te worden verwezen naar de aanbevelingen van het Comité van Europese effectenregelgevers (CESR)³. Om een harmonieuze transitie te verzekeren, moedigt deze de genoteerde vennootschappen aan om in 2005 financiële gegevens over te leggen overeenkomstig de op de IFRS gebaseerde informatie die over het volledige boekjaar 2005 zal worden verspreid, en dus om, in het kader van hun tussentijdse financiële verslagen, de door de IAS voorgeschreven opname- en waarderingsbeginselen te gebruiken die ook van toepassing zijn op hun jaarverslagen.

De CESR-aanbeveling preciseert dat de vennootschappen, voor hun halfjaarlijkse communiqués en hun kwartaalcommuniqués over het boekjaar 2005, 2 mogelijkheden hebben:

- een algehele toepassing van de bepalingen van IAS 34;

of

- de opstelling van tussentijdse financiële gegevens die volgens de nationale regels zullen worden voorgesteld, maar met toepassing van de IAS/IFRS zullen worden opgesteld zoals ze van toepassing zullen zijn op afsluitingsdatum van het boekjaar.

Het is aangewezen de aandacht van de emittenten te vestigen op het feit dat het halfjaarlijks verslag dat volgens IAS 34 dient te worden opgesteld, completer is, aangezien die norm, wat het aantal te publiceren gegevens en de complexiteit ervan betreft, veel hogere eisen stelt dan de huidige wettelijke bepalingen.

IAS 34 bepaalt immers het volgende: *“een tussentijds financieel verslag omvat minstens een verkorte balans, een verkorte winst- en verliesrekening, een verkort overzicht van alle vermogensmutaties, een verkort kasstroomoverzicht en geselecteerde toelichtingen”*. Het verslag moet, in de resultatenrekening, ook het gewone en verwaterde resultaat per aandeel presenteren. Dit laatste begrip komt niet voor in het KB

² Zie Verordening 1606/2002/EG.

³ CESR, “European Regulation on the Application of IFRS in 2005. Recommendation for Additional Guidance regarding the transition to IFRS”, CESR/03-323e, december 2003.

van 31 maart 2003. Bovendien is de inhoud van de toelichtingen uiterst belangrijk, waaronder inzonderheid de publicatie van opbrengsten en resultaat per bedrijfssegment (in overeenstemming met IAS 14), informatie over de schattingswijzigingen of ook over de wijzigingen in de consolidatiekring⁴.

Voor de emittenten die de internationale standaarden voor de eerste keer toepassen ("*first-time application of IFRS*") bevat IFRS 1 bovendien de verplichting om in het halfjaarlijks verslag dat conform IAS 34 wordt opgesteld, verschillende *reconciliation statements* (eigen vermogen, resultatenrekeningen) op te nemen, zodat de gegevens vergelijkbaar zijn met de gegevens die vroeger volgens de nationale normen werden gepubliceerd.

Tegen die achtergrond bewijst de vermelding van meer facultatieve aanvullende informatie (balans, cashflow, sectorale gegevens) in de halfjaarlijkse communiqués van de op een Belgische gereglementeerde markt genoteerde emittenten, al haar nut. Het halfjaarlijks communiqué 2004 vormt dus een soort "algemene repetitie" vóór het eerste communiqué dat wordt opgesteld met toepassing van IAS 34 in 2005.

Wat de vennootschappen betreft die niettemin zouden beslissen om IAS 34 niet toe te passen vanaf 2005 of die nog niet in staat zouden zijn om dit te doen, is het nuttig te vermelden dat deze essentiële standaard waarschijnlijk uiterlijk tegen het boekjaar 2007 verplicht wordt, in het kader van de omzetting van de zogenaamde "transparantierichtlijn" in het Belgisch recht.

1.2 Wettelijke termijn voor de emittenten

In het kader van de publicatie van de halfjaarlijkse communiqués 2004, heeft de CBFA beslist om een specifieke procedure uit te werken om de emittenten te herinneren aan hun wettelijke verplichtingen inzake de termijn voor de publicatie van hun halfjaarlijkse communiqués⁵.

Bedoeling van die procedure was om de emittenten die hun communiqué nog niet hadden verspreid, individueel te verwittigen dat de CBFA, na afloop van de wettelijke termijn van drie maanden, een waarschuwing zou publiceren met daarin de lijst van vennootschappen die die termijn niet hadden nageleefd. Deze proactieve maatregel heeft vruchten afgeworpen. Alle emittenten onder toezicht die hun halfjaar op 30 juni afsluiten, hebben immers uiterlijk op 1 oktober hun perscommuniqué in de pers gepubliceerd via een bericht tegen betaling. Geen enkele emittent heeft dus een waarschuwing gekregen.

Die procedure zal opnieuw worden toegepast bij het verstrijken van de termijn van de volgende belangrijke publicatie, namelijk de publicatie van de jaarresultaten 2004 tegen uiterlijk 31 maart 2005.

1.3 Toepassingsgebied

Deze studie heeft betrekking op de emittenten van financiële instrumenten die op een Belgische gereglementeerde markt genoteerd zijn, namelijk de eerste, de tweede en de

⁴ Zie IAS 34, alinea's 8, 11, 16.

⁵ Artikel 8, § 1, tweede lid van het KB van 31 maart 2003.

nieuwe markt van Euronext Brussels. Ze omvat zowel de Belgische emittenten als de daarmee gelijkgestelde buitenlandse emittenten, met andere woorden de emittenten die enkel in België genoteerd zijn. Vastgoedbevaks en privaks worden daarentegen niet in aanmerking genomen. Bijgevolg telt de onderzochte groep in totaal 136 vennootschappen, waarvan 10 gelijkgestelde buitenlandse vennootschappen.

2. RESULTATEN

2.1 Publicatietermijn

2.1.1 Uitsplitsing volgens de maand waarin het communiqué werd gepubliceerd

Tabel 2

	2002		2003		2004	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
<i>(Aantal vennootschappen)</i>						
Publicatie tijdens de 1ste en de 2de maand	34	29%	40	31%	38	28%
Publicatie tijdens de 3de maand	82	70%	87	66%	97	71%
Publicatie na de 3de maand	1	1%	4	3%	1	1%
Totaal	117	100%	131	100%	136	100%

In 2004 zet de positieve trend in verband met de publicatietermijn zich in een bescheidener tempo verder, met een heel lichte daling van het aantal vennootschappen die hun halfjaarlijks communiqué tijdens de eerste twee maanden na afsluiting van het halfjaar publiceren. De meeste vennootschappen publiceren hun halfjaarlijks communiqué nog steeds tijdens de derde maand na afsluiting van het betrokken halfjaar. Deze evolutie zou kunnen worden verklaard door het feit dat de communiqués inhoudelijk completer zijn en dat ze dus meer voorbereidingstijd vergen (zie punt 2.4).

De waarschuwingsmaatregel die de CBFA heeft ingesteld om de vennootschappen te herinneren aan hun verplichtingen inzake de publicatietermijn, heeft niettemin een positief effect gehad. Slechts één vennootschap publiceerde haar halfjaarlijks communiqué buiten de reglementaire termijn, hoewel er dient te worden op gewezen dat deze vennootschap die haar halfjaarlijks communiqué vóór 31 december moet publiceren, dit communiqué systematisch enkele dagen later publiceert, om er, naast de reglementaire gegevens, ook betekenisvolle gegevens te kunnen opnemen die pas na de wettelijke termijn beschikbaar zijn.

De gelijkgestelde buitenlandse vennootschappen hebben een bijzondere inspanning geleverd, omdat zij allemaal uiterlijk op 1 oktober 2004 hun halfjaarlijks communiqué hebben gepubliceerd, terwijl 36% van die vennootschappen in maart 2004 hun jaarlijks communiqué ruimschoots buiten de reglementaire termijn hebben gepubliceerd.

De omvang van de vennootschappen is nog steeds bepalend voor de snelheid waarmee zij hun halfjaarlijks communiqué publiceren. Wanneer wordt gekeken naar de gecumuleerde beurskapitalisatie van de 136 vennootschappen uit de onderzochte groep, dan publiceerden de vennootschappen die 48% van die beurskapitalisatie vertegenwoordigen, hun halfjaarlijks communiqué tijdens de eerste twee maanden van de reglementaire termijn.

2.1.2 Gemiddelde termijn

De gemiddelde publicatietermijn van de vennootschappen van de Bel20 ging er opnieuw op vooruit en daalde van 61 tot gemiddeld 55 dagen. De gemiddelde termijn blijft stabiel voor de vennootschappen die op de continumarkt genoteerd zijn en voor de vennootschappen die op de nieuwe markt genoteerd zijn. Daarentegen wordt er bij de

vennootschappen die op de tweede markt genoteerd zijn, een opmerkelijke daling van de gemiddelde publicatietermijn opgetekend, van 92 tot 85 dagen.

Tabel 3

<i>(Aantal dagen)</i>	2002	2003	2004
Bel 20	61	58	55
Continu	68	67	67
Fixing	74	77	77
Nieuwe markt	84	76	76
Tweede markt	-	92	85
Algemeen gemiddelde	70	71	71

2.2 Boekhoudkundige gegevens

Het koninklijk besluit van 31 maart 2003 verplicht de vennootschappen een aantal boekhoudkundige gegevens in tabelvorm te publiceren, waarbij zij naast elk gegeven het gegeven van het overeenkomstige tijdvak van het vorige boekjaar moeten vermelden.

Het koninklijk besluit bepaalt weliswaar om welke gegevens het precies gaat, maar toch is het mogelijk dat bepaalde vennootschappen die gegevens niet kunnen verstrekken, hetzij omdat die gegevens niet van toepassing zijn op hun bedrijf, hetzij omdat zij andere boekhoudnormen gebruiken (IAS/IFRS, US GAAP). In totaal zijn zo 11 vennootschappen buiten beschouwing gelaten omdat hun boekhoudkundige gegevens niet vergelijkbaar bleken met die van de andere vennootschappen. De vennootschappen die al de IAS/IFRS toepassen (20 vennootschappen) zijn afzonderlijk geëvalueerd op basis van het passende minimaal IAS/IFRS-schema⁶. Tot slot zijn 16 vennootschappen geëvalueerd op basis van het facultatief rekeningenschema. De holdings mogen immers nog steeds dit schema gebruiken dat vroeger door de portefeuillemaatschappijen werd gebruikt, op voorwaarde dat hen een afwijking wordt verleend door de Minister van Economie.

2.2.1 Boekhoudkundige gegevens gepubliceerd door de vennootschappen die voor het algemeen rekeningenschema hebben geopteerd

De cursieve gegevens hebben betrekking op de vennootschappen die een geconsolideerde jaarrekening openbaar maken, met 91% trouwens een overgrote meerderheid. Voor de meeste vermeldingen bepaald bij KB van 31 maart 2003 worden er geen betekenisvolle procentuele veranderingen opgetekend.

⁶ IAS 1, alinea's 81-82.

Tabel 4

	2002 ⁷ (Basis = 86)		2003 (Basis = 96)		2004 ⁸ (Basis = 89)	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Omzet	85	99%	96	100%	87	98% ⁹
Bedrijfsresultaat	83	97%	93	97%	88	99%
Financieel resultaat	83	97%	93	97%	86	97%
Resultaat uit de gewone bedrijfsuitoefening	85	99%	94	98%	86	97%
Uitzonderlijk resultaat	86	100%	95	99%	87	98%
Resultaat vóór belasting	85	99%	89	93%	82	92%
Belastingen			77	85%	75	84%
Nettoresultaat	86	100%	7	100%	8	100%
Aandeel in het resultaat van de vennootschappen VM ¹⁰			38	76%	32	73%
Geconsolideerd resultaat			81	91%	78	96%
Geconsolideerd resultaat – aandeel van de groep			69	78%	64	79%

2.2.2 Boekhoudkundige gegevens gepubliceerd door de vennootschappen die voor de IAS/IFRS hebben geopteerd

Binnenkort moeten de internationale boekhoudnormen IAS/IFRS verplicht worden toegepast, een belangrijke uitdaging voor de overgrote meerderheid van de genoteerde vennootschappen.

Een aantal vennootschappen hebben hun rapportering al aangepast en gebruiken nu al de door het KB van 4 december 2003 ingevoerde mogelijkheid om de IAS/IFRS vervroegd toe te passen bij de opstelling van hun geconsolideerde jaarrekening. Het aantal emittenten die halfjaarlijkse gegevens volgens de IAS/IFRS hebben gepubliceerd, is sterk gestegen, namelijk van 11 vennootschappen vorig jaar tot 20 vennootschappen dit jaar.

De communiqués van deze vennootschappen zijn dus geëvalueerd op basis van het minimaal schema voor de resultatenrekening uit de IAS 1-norm, waarnaar wordt verwezen door de IAS 34 over de tussentijdse financiële staten.

Het standaardschema voor de resultatenrekening¹¹ is lichtjes gewijzigd in het kader van de “*improvements to IAS*”, zodat het iets verder afwijkt van het schema van het KB van 31 maart 2003. De belangrijkste gevolgen hiervan zijn het facultatieve karakter¹² van de informatie over de resultaten van de bedrijfsactiviteiten (EBIT), de schrapping van het begrip “*uitzonderlijk*”, de invoering van een vermelding inzake de “*discontinued operations*” (nettobedrag) en de expliciete verdeling van het resultaat tussen aandeel van de minderheidsaandeelhouders en aandeel van de groep.

⁷ Geen onderscheid tussen vennootschappelijke en geconsolideerde jaarrekeningen vóór het KB van 31 maart 2003.

⁸ Basis = 44 voor het aandeel van de VM, = 81 voor het geconsolideerd resultaat en het aandeel van de groep en = 8 voor het nettoresultaat.

⁹ Niet van toepassing op 2 vennootschappen.

¹⁰ VM = waarop de vermogensmutatie wordt toegepast.

¹¹ IAS 1, alinea's 81-82.

¹² IAS 1, BC 12-13.

Dit nieuwe schema is geldig vanaf 1 januari 2005. Niettemin wijst de sterke daling van het aantal vermeldingen van het “resultaat uit de gewone bedrijfsuitoefening” en van de “uitzonderlijke elementen” op een trend bij de ondernemingen die de internationale standaarden toepassen, namelijk dat zij anticiperen op de wijzigingen in IAS 1.

Tabel 5

	2003 (Basis = 9) ¹³		2004 (Basis = 20)	
	Aantal	%	Aantal	%
Opbrengsten (Omzet)	9	100%	19 ¹⁴	95%
Resultaten van de bedrijfsactiviteiten (EBIT)	9	100%	19 ¹⁵	95%
Financieringskosten	8	89%	18	90%
Aandeel in het resultaat van de vennootschappen VM ¹⁶	4	100%	9	75%
Belastinglasten	8	89%	18	90%
Winst of verlies uit de normale bedrijfsactiviteiten	9	100%	10	50%
Buitengewone posten	9	100%	7	35%
Minderheidsbelangen	7	78%	13	65%
Nettoresultaat van het boekjaar	9	100%	20	100%

2.2.3 Boekhoudkundige gegevens gepubliceerd door de vennootschappen die voor het facultatief rekeningenschema hebben geopteerd

De statistieken met betrekking tot het facultatief rekeningenschema blijven al enkele jaren stabiel.

Tabel 6

	2002 (Basis = 19)		2003 (Basis = 16)		2004 (Basis = 16)	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Recurrent financieel resultaat	19	100%	16	100%	16	100%
Ander recurrent resultaat	18	95%	15	94%	16	100%
Resultaat uit kapitaalverrichtingen	19	100%	16	100%	15	94%
Netto-aandeel in het resultaat van de vennootschappen VM ¹⁷	12	100%	10	100%	9	100%
Uitzonderlijk resultaat	13	68%	13	81%	15	94%
Resultaat vóór belasting	19	100%	16	100%	16	100%
Resultaat na belasting	19	100%	16	100%	16	100%

2.2.4 Gegevens per aandeel

De verplichting om gegevens per aandeel te publiceren werd ingevoerd door het KB van 31 maart 2003. Er wordt een zekere verbetering opgetekend inzake het nettoresultaat per aandeel, terwijl het resultaat uit de gewone bedrijfsuitoefening per aandeel nog niet systematisch wordt gepubliceerd ondanks het belang van dergelijke gegevens bij de informatieverstrekking aan de beleggers, omdat ze daarmee, bijvoorbeeld, de beursratio's gemakkelijker kunnen berekenen.

¹³ Exclusief twee vennootschappen.

¹⁴ Niet van toepassing op 1 vennootschap.

¹⁵ Niet van toepassing op 1 vennootschap.

¹⁶ VM = waarop de vermogensmutatie wordt toegepast, Basis = 5 in 2003 en Basis = 12 in 2004.

¹⁷ VM = waarop de vermogensmutatie wordt toegepast. Basis = 12 in 2002, Basis = 10 in 2003, Basis = 9 in 2004.

Wat de vennootschappen betreft die hun jaarrekeningen volgens de IAS/IFRS publiceren, wordt in 25% van de gevallen een bedrijfsresultaat (EBIT) per aandeel gepubliceerd.

Tabel 7

	2003		2004	
	Aantal	%	Aantal	%
Resultaat uit de gewone bedrijfsuitoefening per aandeel ¹⁸	61 / 96	64%	71 / 109	65%
Nettoresultaat per aandeel / aandeel van de groep	93 / 125	74%	101 / 125	81%

2.2.5 Conclusie

De naleving van de inhoudelijke verplichtingen kan grosso modo als stabiel worden beschouwd. In totaal bleek bij 61 % van alle vennootschappen de verplichte inhoud volledig aanwezig te zijn (de informatie over het aandeel in het resultaat van de vennootschappen waarop de vermogensmutatie wordt toegepast, buiten beschouwing gelaten), tegenover 62% in 2003. Wanneer het aandeel in het resultaat van de vennootschappen waarop de vermogensmutatie wordt toegepast, in aanmerking wordt genomen, dan daalt voornoemd percentage tot 47 % (54% in 2003). Toch moet ook dat cijfer worden gerelativeerd omdat de resultaten van een aantal vennootschappen waarop de vermogensmutatie wordt toegepast, soms erg marginale bedragen vertegenwoordigen, waardoor die vennootschappen het wellicht niet nodig achten om die gegevens afzonderlijk te publiceren.

2.3 Controle van de boekhoudkundige gegevens door de commissaris

De vennootschappen kunnen hun halfjaarlijkse cijfers laten controleren door hun commissaris. Als zij dat laten doen, moeten zij dat in hun halfjaarlijks communiqué vermelden en moeten zij het verslag van de commissaris integraal overnemen. Als zij hun halfjaarlijkse cijfers niet door hun commissaris laten controleren, moeten zij dat expliciet vermelden in hun halfjaarlijks communiqué¹⁹.

Het aantal vennootschappen die hun halfjaarlijkse cijfers door hun commissaris laten controleren, is stabiel gebleven ten opzichte van de vorige jaren: in 2004 lieten 61 % van de vennootschappen hun cijfers controleren door hun commissaris en publiceerden 38% van de vennootschappen niet-gecontroleerde cijfers. Het in het KB van 31 maart 2003 vermelde openbaarmakingsbeginsel lijkt strikter te worden nageleefd: slechts één enkele vennootschap heeft het (al dan niet-gecontroleerde) statuut van haar halfjaarlijkse cijfers niet vermeld.

¹⁸ Andere basis, want niet van toepassing op de vennootschappen die opteren voor het facultatief rekeningenschema.

¹⁹ Artikel 8, § 6 van het koninklijk besluit van 31 maart 2003.

Tabel 8

	2002		2003		2004	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Gecontroleerde rekeningen	72	61%	79	60%	83	61%
Niet-gecontroleerde rekeningen	42	36%	48	37%	52	38%
Zonder expliciete vermelding	3	3%	4	3%	1	1%
Totaal	117	100 %	131	100%	136	100%

2.4 Facultatieve gegevens

In haar omzendbrief FMI/2003-02²⁰ heeft de CBFA toelichting gegeven bij de bepalingen van het KB van 31 maart 2003 in het licht van de door haar ontwikkelde doctrine inzake financiële-informatieverstrekking. Wat meer specifiek de halfjaarlijkse informatieverstrekking door de genoteerde vennootschappen betreft, onderstreept de omzendbrief het belang van de publicatie van aanvullende informatie die nuttig en soms zelfs onontbeerlijk is voor de correcte informatieverstrekking aan de beleggers of de juiste interpretatie van de halfjaarlijkse gegevens.

Die aanvullende gegevens kunnen van tweeërlei aard zijn: enerzijds, de praktische gegevens zoals het internetadres van de onderneming of de naam van een contactpersoon, en, anderzijds, de gegevens die de beleggers een analytische basis verschaffen die hen in staat stelt zich een meer gefundeerd oordeel te vormen over de huidige en de toekomstige positie van de vennootschap. Bovendien kunnen die gegevens bijdragen tot een verbeterde werking van de markten.

Van de analytische gegevens worden alleen de prognoses expliciet vermeld in het koninklijk besluit van 31 maart 2003. In de omzendbrief FMI/2003-2 wordt ook het essentiële karakter van de prognoses onderstreept. Die omzendbrief bepaalt trouwens dat de emittent zelf niet discretionair kan oordelen over het al dan niet publiceren van prognoses en dat het niet publiceren van prognoses alleen mogelijk is als de emittent bewijst dat zoiets voor hem echt onmogelijk is.

In 2004 gaat de publicatie van aanvullende informatie bovenop de verplichte wettelijke vermeldingen er voor nagenoeg alle onderzochte rubrieken op vooruit. De verbetering is inzonderheid opmerkelijk voor de analytische gegevens.

Zo publiceert voortaan meer dan één vennootschap op twee sectorale of geografische gegevens en balansgegevens (hetzij een volledige balans, hetzij een verkorte balans of soms gewoon enkele kerncijfers of ratio's) in haar halfjaarlijks communiqué. Het feit dat de overschakeling op de internationale standaarden naderbij komt, vormt wellicht een verklaring voor die evolutie, gelet op het belang van deze twee elementen in de bepalingen van IAS 34.

36% van de emittenten hebben trouwens in hun halfjaarlijks communiqué 2004 informatie over de overgang naar de IAS/IFRS opgenomen, ofwel in de vorm van een tekst (voortgang van het conversieplan, datum van de eerste toepassing, enz...), ofwel in de vorm van cijfergegevens (impact van de conversie op het resultaat en/of de balans).

²⁰ Laatste update: oktober 2004.

Tabel 9

	2003 (Basis = 131)		2004 (Basis = 136)	
	Aantal	%	Aantal	%
(Basis = 131)				
Financiële kalender	36	27%	42	31%
Contactpersoon	81	62%	80	59%
Internetadres	75	57%	83	61%
Aantal aandelen	85	65 %	94	69%
Sectorale of geografische gegevens	60	46%	80	59%
Prognoses	78	60%	95	70%
Voorbereiding IAS/IFRS	-	-	44	36%
Balansgegevens	51	39%	77	57%
Cashflowgegevens	72	55%	83	61%

De publicatie van prognoses voor het lopende boekjaar gaat er ook op vooruit. In 2003 werden er in 60% van de communiqués prognoses gepubliceerd en in 2004 in 70% van de communiqués. Naast de opvallende belangstelling van de beleggers voor dit soort informatie, verklaren de conjunctuurverbetering en de afnemende onzekerheden wellicht gedeeltelijk waarom de ondernemingen minder aarzelen om zich over de evolutie van de zaken uit te spreken. Het is aangewezen te vermelden dat, in de overige 30% van de communiqués, die rubriek gewoon ontbrak of de verstrekte toelichting ontoereikend was om zich een weloverwogen oordeel te kunnen vormen over de evolutie van de zaken tijdens het lopende boekjaar.

Alle vennootschappen die samen de Bel20 vormen en die in de onderzochte groep zijn opgenomen²¹, publiceerden sectorale of geografische gegevens, en 95% van die vennootschappen publiceerden ook prognoses. Wat de IAS/IFRS betreft, hebben al 8 vennootschappen van de Bel20 de conversie uitgevoerd en hebben er daarnaast 5 een toelichtende paragraaf in hun communiqué opgenomen.

Algemeen kan worden gesteld dat slechts 2 % van de vennootschappen alleen de verplichte gegevens en dus helemaal geen aanvullende gegevens hebben gepubliceerd, terwijl 68 % van de vennootschappen minstens 5 aanvullende gegevens hebben gepubliceerd (tegenover 52% in 2003). Onderstaande tabel toont het percentage van de vennootschappen die minstens 3, 5, 7 of 9 facultatieve gegevens publiceren. De verbetering is opmerkelijk.

Tabel 10

Vennootschappen die x facultatieve gegevens publiceren	0	3	5	7	9
In 2003	2%	79%	52%	20%	4%
In 2004	2%	88%	68%	38%	12%

Het verschil is betekenisvol wanneer de vennootschappen met elkaar worden vergeleken op basis van hun markttype. Zo publiceerden de vennootschappen die op de continuummarkt genoteerd zijn, gemiddeld 7 aanvullende gegevens en de vennootschappen die samen de Bel20 vormen, gemiddeld 6 aanvullende gegevens. Bij de vennootschappen die op de fixingmarkt genoteerd zijn, daalt het gemiddelde aantal aanvullende gegevens tot 4 en bij de vennootschappen die op de nieuwe markt

²¹ exclusief Cofinimmo (vastgoedbevak).

genoteerd zijn, gaat het er sterk op vooruit, namelijk van 3 tot 5. Een classificatie van de vennootschappen op basis van hun beurskapitalisatie blijkt niet relevant te zijn. Gemiddeld publiceerden alle vennootschappen, zowel de grote als de kleine, tussen 4 en 6 aanvullende gegevens.

Tabel 11

(Basis = 131)	2003		2004	
	Minimum aantal facultatieve gegevens	Gemiddelde	Minimum aantal facultatieve gegevens	Gemiddelde
Continu	1	5	0	7
Waarvan Bel 20	3	6	3	6
Fixing	0	4	0	4
Nieuwe markt	2	3	3	5

2.5 Algemene conclusie

Het halfjaarlijks communicé 2004 zou, voor een grote meerderheid van de op Euronext Brussels genoteerde vennootschappen, de laatste bekendmaking van cijfers volgens nationale boekhoudnormen moeten zijn. De Europese Verordening van 19 juli 2002 legt de vennootschappen waarvan de effecten tot de verhandeling op een gereguleerde markt zijn toegelaten en die een geconsolideerde jaarrekening publiceren, immers op om hun geconsolideerde jaarrekening op te stellen met toepassing van de IAS/IFRS, vanaf de boekjaren die beginnen op 1 januari 2005. Rekening houdend met de CESR-aanbevelingen, zullen de bedoelde vennootschappen, zijnde 118 emittenten die op Euronext Brussels genoteerd zijn, bij voorkeur halfjaarlijkse resultaten 2005 moeten publiceren die opgesteld zijn met toepassing van de IAS/IFRS.

Een aantal vennootschappen passen de internationale standaarden voor jaarrekeningen vervroegd toe en hebben dus al een halfjaarlijks communicé 2004 gepubliceerd dat gegevens bevat die volgens de IAS/IFRS zijn opgesteld. Het aantal van die emittenten is, tegenover vorig jaar nagenoeg verdubbeld, van 11 tot 20 vennootschappen.

De naleving van de publicatietermijn is erop vooruitgegaan dankzij het proactieve beleid van de CBFA: geen enkel communicé is immers later dan 1 oktober 2004 gepubliceerd. De gemiddelde termijn blijft stabiel op 71 dagen maar vermindert bij de vennootschappen van de Bel20, de vennootschappen van de tweede markt en de buitenlandse emittenten.

De verplichte bepalingen van het koninklijk besluit van 31 maart 2003 worden door de emittenten minder strikt nageleefd dan vorig jaar: 47% van de vennootschappen hebben het wettelijk schema integraal toegepast. Wanneer het aandeel van de ondernemingen waarop de vermogensmutatie wordt toegepast (waarvan het belang vaak te verwaarlozen is) in het resultaat buiten beschouwing wordt gelaten, blijft het percentage - 61% - stabiel tegenover 2003.

Er wordt daarentegen een duidelijke verbetering opgetekend inzake de publicatie van niet-verplichte aanvullende gegevens. Bij bijna alle rubrieken is een verbetering merkbaar. De betekenisvolle verbetering inzake sectorale gegevens, prognoses over het lopende boekjaar en balansgegevens is bijzonder bemoedigend, vooral omdat de internationale standaarden voor jaarrekeningen weldra zullen worden toegepast.

3. BIJLAGEN

3.1 Publicatiedatum

Onderstaande tabellen vermelden – chronologisch en per markt – de datums waarop de vennootschappen hun halfjaarlijkse communiqués hebben gepubliceerd.

Tabel 12 : Vennootschappen van de eerste markt die hun eerste halfjaar afsluiten op 30 juni

Naam van de vennootschap	Publicatiedatum	Naam van de vennootschap	Publicatiedatum
Barco	28/07/2004	Recticel	04/09/2004
Mobistar	28/07/2004	Zenitel	04/09/2004
Icos	29/07/2004	Quick	07/09/2004
UCB	30/07/2004	Virgin Express	07/09/2004
Solvay	31/07/2004	City Hotels	08/09/2004
Telindus	31/07/2004	Henex	08/09/2004
Bekaert	03/08/2004	Lotus Bakeries	08/09/2004
Melexis	03/08/2004	Econocom ²²	09/09/2004
Option	04/08/2004	GBL	09/09/2004
Delhaize	06/08/2004	Almanij	10/09/2004
I.P.T.E.	13/08/2004	Ackermans van Haaren	10/09/2004
BMT	19/08/2004	NPM	10/09/2004
Agfa-Gevaert	20/08/2004	Innogenetics ²³	10/09/2004
Deceuninck	20/08/2004	InBev	10/09/2004
Auximines	23/08/2004	Omega Pharma	10/09/2004
Brederode	23/08/2004	Sioen	10/09/2004
Brantano	25/08/2004	Sipef	10/09/2004
Picanol	25/08/2004	Systemat	10/09/2004
Fluxys	26/08/2004	Tessengerlo	10/09/2004
Texaf	26/08/2004	Rosier	11/09/2004
Belgacom	27/08/2004	Ter Beke	11/09/2004
Distrigaz	27/08/2004	Cie Bois Sauvage	15/09/2004
LSG	27/08/2004	Duvel Moortgat	15/09/2004
Electrabel	28/08/2004	Spadel	15/09/2004
Fortis	28/08/2004	Catala	17/09/2004
Solvus	28/08/2004	EVS Broadcast Equipment	17/09/2004
Umicore	28/08/2004	Hamon & Cie	17/09/2004
Bureau Van Dijk	28/08/2004	Miko	17/09/2004
Punch International	31/08/2004	Resilux	17/09/2004
Arinso	01/09/2004	Solvac	17/09/2004
Spector	02/09/2004	VPK	17/09/2004
Dexia	03/09/2004	Carestel	18/09/2004
D'leteren	03/09/2004	Exmar ²⁴	18/09/2004
KBC	03/09/2004	Fountain Industries	18/09/2004
Carrières Unies de Porphyre	03/09/2004	Keyware Technologies	18/09/2004
Pinguin	04/09/2004	Kinepolis	18/09/2004

²² Voorlopig communiqué op 28/7/2004.

²³ Voorlopig communiqué op 17/08/2004.

²⁴ Voorlopig communiqué op 29/7/2004.

Naam van de vennootschap	Publicatiedatum	Naam van de vennootschap	Publicatiedatum
CMB ²⁵	21/09/2004	Beluga	25/09/2004
Roularta Media Group	21/09/2004	IRIS	25/09/2004
Keytrade Bank	22/09/2004	Real Software	25/09/2004
Koramic	22/09/2004	Sabca	25/09/2004
Van de Velde	22/09/2004	Sofina	25/09/2004
Agridec	23/09/2004	Saptec	28/09/2004
C.I.B. / Immobel	23/09/2004	Cimescaut	29/09/2004
Moury Construct	23/09/2004	CO.BR.HA.	29/09/2004
Atenor	24/09/2004	Floridienne	29/09/2004
Campine	24/09/2004	Nord-Sumatra	29/09/2004
CFE	24/09/2004	Socfin	29/09/2004
Financière de Tubize	24/09/2004	Accentis	30/09/2004
Financière d'Obourg	24/09/2004	Deficom Group	30/09/2004
GIMV	24/09/2004	Epiq	30/09/2004
IBA	24/09/2004	Global Graphics	30/09/2004
PCB	24/09/2004	Mitiska	30/09/2004
Think-Media	24/09/2004	Trustcapital	30/09/2004

Tabel 13 : Vennootschappen van de eerste markt die hun eerste halfjaar niet afsluiten op 30 juni

Naam van de vennootschap	Afsluitingsdatum halfjaar	Publicatiedatum
SCF	31/08/2003	20/11/2003
Dolmen	30/09/2003	19/12/2003
Colruyt	30/09/2003	06/01/2004
Neuhaus	31/12/2003	13/02/2004
Almancora	31/12/2003	04/03/2004
Docpharma	31/12/2003	26/03/2004
Mopoli	31/12/2003	30/03/2004
Ubizen	31/03/2004	11/05/2004
Artwork Systems	31/03/2004	28/05/2004
Glaces de Moustier	30/04/2004	25/06/2004
Associated Weavers	31/05/2004	26/06/2004

Tabel 14 : Vennootschappen die op de tweede markt genoteerd zijn

Naam van de vennootschap	Afsluitingsdatum halfjaar	Publicatiedatum
Belreca	30/06/2004	31/08/2004
Chemins de Fer en Chine	30/06/2004	15/09/2004
Scheerders Van Kerchove	30/06/2004	22/09/2004
Sucri	30/06/2004	23/09/2004
Financière de Neufcour	30/06/2004	30/09/2004
Financière de Werister	30/06/2004	30/09/2004
Unibra	30/06/2004	30/09/2004
ITB	30/06/2004	01/10/2004

²⁵ Voorlopig communiqué op 30/7/2004.

Tabel 15 : Vennootschappen die op de nieuwe markt genoteerd zijn

Naam van de vennootschap	Afsluitingsdatum halfjaar	Publicatiedatum
Gruppo Formula	31/12/2003	10/03/2004
Parc Paradisio	30/04/2004	31/07/2004
FLV Fund	30/06/2004	06/08/2004
Medivision	30/06/2004	11/08/2004
Payton Planar	30/06/2004	26/08/2004
IBt	30/06/2004	16/09/2004
Arthur	30/06/2004	28/09/2004
Supercom	30/06/2004	30/09/2004
Algo Vision	30/06/2004	01/10/2004
Blits (ex - Fidelity Net Marketing)	30/06/2004	01/10/2004
Envipco	30/06/2004	01/10/2004

3.2 Gepubliceerde studies

1. De halfjaarlijkse communiqués 1997 van de vennootschappen die zijn genoteerd op de eerste markt en op de nieuwe markt (december 1997).
2. Kasstroomtabel of financieringstabel : vergelijkend onderzoek van de informatieverstrekking door op de termijnmarkt genoteerde ondernemingen (februari 1998).
3. Publicatie van specifiek voor beleggers bestemde gegevens door op de termijnmarkt genoteerde vennootschappen (maart 1998).
4. Communiqués over de jaarresultaten 1997 van de vennootschappen die zijn genoteerd op de eerste markt en op de nieuwe markt (mei 1998).
5. Vergelijkende studie over de informatie inzake "corporate governance" die door Belgische genoteerde vennootschappen wordt gepubliceerd (oktober 1998).
6. De halfjaarlijkse communiqués 1998 van de vennootschappen die zijn genoteerd op de eerste markt en op de nieuwe markt (december 1998).
7. Transparantie met betrekking tot de effectenportefeuille (januari 1999).
8. De communiqués over de jaarresultaten van 1998 van de vennootschappen die zijn genoteerd op de eerste markt en op de nieuwe markt (mei 1999).
9. Waarderingsregels (juli 1999).
10. Vergelijkende studie over de informatie die de Belgische genoteerde vennootschappen publiceren (jaarrekeningen 1998) inzake "corporate governance" (november 1999).
11. Publicatie van specifiek voor beleggers bestemde gegevens door op de eerste markt genoteerde Belgische vennootschappen (december 1999).

12. De halfjaarlijkse communiqués 1999 van de vennootschappen die op de eerste markt en op de nieuwe markt genoteerd zijn (december 1999).
13. De communiqués over de jaarresultaten van 1999, gepubliceerd door de vennootschappen die op de eerste markt en op de nieuwe markt genoteerd zijn (juli 2000).
14. De halfjaarlijkse communiqués in 2000 van de vennootschappen die op de eerste markt en op de nieuwe markt genoteerd zijn (november 2000).
15. De communiqués die de op de eerste en de op de nieuwe markt genoteerde vennootschappen hebben gepubliceerd over hun jaarresultaten 2000 (juli 2001).
16. De halfjaarlijkse communiqués in 2001 van de vennootschappen die op de eerste markt en op de nieuwe markt genoteerd zijn (november 2001).
17. De communiqués over de jaarresultaten 2001 van de vennootschappen die op de eerste en op de nieuwe markt genoteerd zijn (juni 2002).
18. De halfjaarlijkse communiqués die in 2002 zijn gepubliceerd door de vennootschappen die op de eerste markt en op de nieuwe markt zijn genoteerd (december 2002).
19. Kwartaalinformatie Q 3/2002 gepubliceerd door de vennootschappen die op de eerste markt zijn genoteerd (februari 2003).
20. Informatie op het internet – Verhandeling van rechten van deelneming via internet (juli 2003).
21. Methodologie gebruikt voor de risicoberekening van ICB's (juli 2003).
22. De communiqués over jaarresultaten 2002 van de vennootschappen die op de eerste en op de nieuwe markt zijn genoteerd (september 2003).
23. De in 2003 gepubliceerde halfjaarlijkse communiqués van de vennootschappen die op Euronext Brussels genoteerd zijn (december 2003).
24. De in 2003 gepubliceerde kwartaalcommuniqués van de vennootschappen die op Euronext Brussels zijn genoteerd (februari 2004).
25. De jaarlijkse communiqués 2003 van de vennootschappen die op Euronext Brussels genoteerd zijn (juni 2004).
26. De resultaten van de IAS/IFRS-enquête uitgevoerd door de CBFA bij Belgische beursgenoteerde ondernemingen (juni 2004).
27. De informatie over corporate governance verstrekt door de Belgische op de eerste markt van Euronext Brussels genoteerde vennootschappen – capita selecta (december 2004).

Alle studies kunnen op de CBFA-site (www.cbfa.be) gedownload worden of tegen 4 € per studie besteld worden via e-mail (doc@cbfa.be).
